

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/166124,35-lat-temu-rozpozcela-sie-III-Pielgrzymka-Papieza-Jana-Pawla-II-do-Polski.html>
25.04.2024, 23:39

35 lat temu rozpoczęła się III Pielgrzymka Papieża Jana Pawła II do Polski

Data publikacji 07.06.2022

Ostatnia pielgrzymka Jana Pawła II do Polski rządzonej przez komunistów rozpoczęła się 8 czerwca 1987 r. Władze obawiały się antyrządowych demonstracji i wystąpień środowisk opozycyjnych. Papież miał po raz pierwszy odwiedzić kolebkę „Solidarności” czyli Trójmiasto. Ważnym punktem wizyty, na który zwracali uwagę nawet tajni współpracownicy bezpieczeństwa, miała być modlitwa Papieża przy grobie ks. Jerzego Popiełuszki na warszawskim Żoliborzu.

Oficjalnym powodem przyjazdu Papieża do Polski miał być jego udział w II Kongresie Eucharystycznym w Warszawie oraz beatyfikacja Karoliny Kózkówny i bpa Michała Kozala. Była to trzecia wizyta Papieża-Polaka w Ojczyźnie, która przebiegała pod hasłem „Do końca ich umiłował”. Od 8 do 14 czerwca Ojciec Święty odwiedził Warszawę, Lublin, Tarnów, Kraków, Szczecin, Gdynię, Gdańsk, Częstochowę i Łódź. Ekipa gen. Jaruzelskiego wiązała z przyjazdem Jana Pawła II do Polski nadzieję na poprawienie swojego wizerunku w oczach świata oraz złagodzenie napięcia społecznego. Komunistyczne władze obawiały się wystąpień środowisk opozycyjnych i demonstracji antyrządowych, szczególnie na Pomorzu, gdzie Papież miał zawitać po raz pierwszy. Nie bez znaczenia był również fakt, że **Papież miał w planach odwiedzić grób ks. Jerzego Popiełuszki, zamordowanego przez komunistyczną tajną policję polityczną oraz to, że beatyfikowana Karolina Kózkówna była ofiarą rosyjskiego żołnierza.**

W Instytucie Pamięci Narodowej znajduje się wiele dokumentów dotyczących tej wizyty Jana Pawła II w Polsce. Z okazji jej 30. rocznicy Archiwum IPN postanowiło najciekawsze z nich udostępnić w portalu internetowym trzeciapielgrzymka.ipn.gov.pl.

Wśród udostępnionych materiałów można znaleźć te, które dotyczą przygotowań do pielgrzymki, jej przebiegu oraz analizy i wnioski komunistycznych służb. **Największa liczba z tych dokumentów została wytworzona przez SB w związku z operacją o krypt. „Zorza II”.** Działania podjęte przez komunistyczną bezpiekę w ramach tej operacji miały nie tylko zabezpieczać wizytę Papieża, ale były też pretekstem do represjonowania osób i środowisk nieprzychylnych władzy. Funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa inwigilowali środowiska opozycyjne, rekwirowali materiały o treści antyrządowej i prosolidarnościowej, wobec osób szczególnie niewygodnych stosowano areszty

prewencyjne.

Warto zwrócić uwagę na zamieszczone raporty i meldunki wywiadu SB MSW czyli Departamentu I. Komunistyczny wywiad przekazywał informacje m. in. o panujących w Watykanie nastrojach i oczekiwaniach względem papieskiej pielgrzymki. **Wykorzystywani przez funkcjonariuszy tajni współpracownicy interpretowali także znaczenie poszczególnych punktów wizyty Papieża**, co wyraźnie można dostrzec w meldunku z 10.06.1987 r. dotyczącym zaplanowanej modlitwy Ojca Świętego przy grobie ks. Jerzego Popiełuszki.

Polecamy Państwu zapoznanie się z informacjami, dokumentami oraz zdjęciami z pielgrzymki Jana Pawła II do Polski w 1987 r., umieszczonymi w portalu Archiwum IPN Trzecia pielgrzymka Papieża Jana Pawła II w dokumentach trzeciapielgrzymka.ipn.gov.pl.

Dokumenty wytworzone przez komunistyczną bezpiekę w związku z pielgrzymką Papieża zostały także opublikowane w wydawnictwach:

- ***Operacja „Zorza II”. Służba Bezpieczeństwa i Komitet Wojewódzki PZPR wobec wizyty Jana Pawła II w Trójmieście (czerwiec 1987)***, wstęp i red. naukowa Sławomir Cenckiewicz, Marzena Kruk, opracowanie Sławomir Cenckiewicz, Adam Chmielecki, Marzena Kruk, Monika Krzencessa-Trichet, Piotr Semków, Przemysław Wójtowicz, Warszawa – Gdańsk 2008.
- ***Jan Paweł II w Szczecinie. Meldunki operacyjne Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych z 1987 roku***, wstęp Zbigniew Stanuch, wybór i oprac. Magdalena Semczyszyn, Anna Sitkowska, Zbigniew Stanuch, Warszawa–Szczecin 2008.
- ***Jan Paweł II w Łodzi. W dwudziestą rocznicę wizyty***, pod red. Mileny Przybysz, Mieczysława Różańskiego i Janusza Wróbla, Łódź 2007.